

# slovo

4/2020  
Apríl

MESAČNÍK CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV RANKOVCE



## Začiatky SLOVA

Eva Godušová

*V apríli 1996 vyšlo prvé číslo nášho časopisu. Predtým zhruba rok sa dosť často spomínalo, či by sme nemohli mať zborový časopis. Bolo tu hodne ochotných aj mladých ľudí*

*a veľmi ich v tom podporoval náš vtedajší farár.*

*A keď k tomu prišiel milodar 1000 korún na nejakú dobrú vec v zbere, bolo to pre všetkých zainteresovaných Božie znamenie.*

*Ako nazveme náš časopis? Nebola som pri zrode mena, ale určite bolo veľa návrhov. SLOVO - všetci v zbere vieme dodnes, o čom hovoríme.*

*Prvé čísla, ktoré boli vydávané, boli robené práve v podstate na kolenách. Viem, koľko sa s úpravou natrápili títo vtedy mladí ľudia a koľko voľného času nad tým strávili. Robili to z lásky a nezištne. Nikoho ani nenapadlo pýtať si za svoju prácu odmenu. Ich odmenou bolo, že ľuďom sa časopis páčil a boli naň veľmi dobré a pochvalné ohlasy. Ako v každej práci, aj tu boli niekedy problémy. Veď za 25 rokov to nemôže byť všetko stále ideálne.*

## NEUVERITEĽNÉ A PREDSA SKUTOČNÉ

■ IGOR MIŠINA

**Už ubehlo 25 rokov,  
keď v apríli 1996 sme v našom cirkevnom  
zbere rozдали prvé číslo zborového  
časopisu SLOVO.**

O rok neskôr som v článku upozornil na skúsenosť vydavateľov rôznych časopisov, ktorí tvrdia, „že ak vyjde aj šieste číslo časopisu, tak sa časopis udrží“. Držíte v rukách 300. číslo mesačníka SLOVO (Neviem, či každý rok vyšlo 12 čísiel. Ak áno, tak je to skutočne 300. číslo!). Mnohí si ani nevieme predstaviť, koľko námahy, fortielu, nápadov a síl za „stvorením“ jedného časopisu stojí. A za všetkým sú ľudia so svojimi slabosťami, neskúsení, uponáhľaní, obetaví... Ľudia spomedzi nás.

Niekoľko mesiacov ma zvlášť mladí členovia nášho cirkevného zboru bombardovali s nápadom vydávania časopisu. Dlhoo som odolával, ale aj premýšľal. Cirkevný zbor je rozsiahly, komunikačne zle dostupný a mnohí sa nemali ako k informáciám dostať. Boli izolovaní. Bál som sa však bál, že to nakoniec zostane – ako mnohé iné veci v cirkevných zboroch – len na farárovi. Tá skupinka okolo brata Milana Bajusa však bola ako voda, ktorá na mňa kvapkala, až dosiahli môj súhlas. Nikdy som v tom nezostal sám. Naopak, ja som sa stal ich spolupracovníkom a neraz aj spomaľovačom, lebo som so svojim úvodníkom meškmal. Dodnes na to spomínam s vďakou voči Pánu Bohu.

Dlhoo sme premýšľali nad názvom. Na tie rôzne návrhy si už nepamätám. Ale keď padol návrh na SLOVO, všetci súhlasili. Určite sme boli pod dojmom básne brata seniora Fričovského TO SLOVO z rovnomennej zbierky jeho básní. Túto báseň sme

uverejnili v prvom čísle. Vydávaním mesačníka sme chceli spojiť tých 1018 členov v 9 dedinách cirkevného zboru.

Názov časopisu nás aj zaväzoval k tomu, aby články prinášali v prvom rade Božie slovo. Preto každé číslo má biblický úvodník. Tento úvodník určoval obsah čísla. Bola to veľká pomôcka, lebo „naplniť“ časopis obsahom nie je jednoduché. Na začiatku to bolo ešte oveľa ťažšie. Veď všetci sme boli neskúsení a naivní. Ale Pán Boh prikryl našu neschopnosť a naplnil nás svojím Svätým Duchom – teda: On sa stal našou schopnosťou.

Nie iba my sme boli neskúsení. Nemali sme ani techniku. Články tvorcovia časopisu museli prepisovať do počítača... Grafika bola veľmi amatérska... Titulná strana s obrázkom bola tvorená často nožnicami, lepidlom a kopírkou. Všetko bolo čierno-biele. O farebnosti sme ani nerozmýšľali. A tak, keď sme dostali vlastnú kopírku, počítač a naučili sme sa na tom robiť – boli sme „v siedmom nebi“.

Stretnutia „redakčnej rady“ som nemal rád. Neprakticky sme najprv zostavili konkrétne číslo. Potom sme čakali, kým technici urobia prvú verziu. Po oprave chýb sme vytlačili požadované množstvo, a tak sme ešte všetko skladali a delili pre jednotlivé dediny. Napravilo sa to, až keď naša technika zlyhala a my sme museli kopírovanie zveriť profesionálom v kopírovacej službe v Košiciach.

Dnes nad všetkým stojím s úžasom a vďačnosťou. SLOVO sa mi v mysli spája s dvoma veršami z Prísloví: „Získavaj múdrosť, získavaj rozumnosť; nezabúdaj na ne a neodchyľuj sa od rečí“ (Príslovia 4, 5) a „Syn môj, nezabúdaj na moje naučenie a tvoje srdce nech zachováva moje príkazy,“ (3, 1) Nebeský náš Otče, ďakujeme Ti za náš časopis a jeho tvorcov. Naplň nás Duchom Svätým, aby sme boli schopní zachovávať Tvoje slovo. Amen. ■

*Mladí dospelí, odišli na internáty alebo začali pracovať, a tak sa sporadicky menili aj redakčné rady. Menil sa aj vzhľad časopisu a tiež aj koncept, čo v ňom bude. Našla som číslo 4/96. Nemám to úplne prvé číslo, ale aspoň nejaké z prvého ročníka som si znova prelistovala a prečítala a teší ma, že podstata a poslanstvo je tam dodnes. Evanjelium Pána Ježiša Krista bolo, je a bude stále šírené aj cez SLOVO.*

*Je apríl, mesiac, kedy je najčastejšie Veľká noc. A kedy si pripomíname smrť a vzkriesenie nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista. Pre mňa je pôst a Veľký piatok nevšedný čas. Uvedomujem si viac to, čo pre nás Ježiš vykonal. A nedeľa, kedy obmýva moje hriechy svojou krvou a vymazal ich, aby som mohla byť Božím dieťaťom. Veľakrát zabúdam na toto všetko, ale viem, že Pán Ježiš aj tak nás stále ochraňuje a nezabúda na to, ale nás chráni a stráži. A keď mu to dovoľíme, je to super.*

*Prajem nášmu časopisu ďalších aspoň 25 rokov šírenia posolstva o zmŕtvychvstalom Pánovi!*

# SVIETIŤ A SOLIŤ

■ MARTA CHLPÍKOVÁ

**Vy ste soľ zeme. Ak však soľ stratí chuť, čím bude osolená? Na nič nie je už súca, len ju vyhodíť, aby ju ľudia pošliapali. Vy ste svetlo sveta. Mesto, ktoré leží na vrchu, nemôže byť skryté. Ani sviecu nezažihajú a nestavajú pod nádobu, ale na svietnik, a svieti všetkým v dome. Tak svieť vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli dobré skutky a velebili vášho Otca, ktorý je v nebesiach. (Matúš 5, 13-16)**

Stále máš pocit, že svet nepotrebuje Boha? Že ľudia dnešnej doby Boha nehľadajú? Že Ho nepúšťajú do svojich životov? Možno pred pár týždňami by sme ešte takto povýšenecy hovorili o tých, čo sú „vonku“. O tých, ktorí nepatria a nechcú patriť nielen že do cirkvi, ale vôbec Kristovi.

Dnes je viditeľne všetko inak. Situácia s koronavírusom spôsobuje, akoby človek si už nevystačil so svojim doteraz povrchným životom a potreboval ísť do hĺbky. To si od nás vyžaduje viac ako kedykoľvek doteraz, aby sme boli soľou a svetlom v tomto svete. Aby sme neúnnavne prinášali Krista a Jeho kráľovstvo, či slovom, alebo skutkom.

Tí, ktorí si dosiaľ mysleli, že si vystačia sami a že so svojimi peniazmi sú nesmrteľní, zrazu zisťujú, že smrť môže prísť razom a že aj oni sú ohrození na holom živote. Viac si uvedomujeme skutočné hodnoty života, ale aj jeho pomínavosť a v myšliach následne nezadržateľne vyvstávajú otázky „Čo bude potom (po smrti)?“ To je príležitosť pre teba, aby si bol soľ a svetlo s evanjeliom o Pánovi Je-

žišovi. Aby si bol ako mesto na vrchu, ktoré druhí vidia a berú si príklad, adaptujú do svojho života. Aby si ukázal na hodnotu a záchranu v Kristovom kríži.

Ak niečo, čo má svoju charakteristickú črtu, vlastnosť, ju prestane vydávať – obyčajne to vyhodíme a prestáva to pre nás mať význam. Ako nepotrebné to odkladáme hlboko-hlboko do skrine alebo vyhadzujeme rovno do koša.

Keď ty si ako kresťan hlboko skrytý v skrini, alebo nemastný-neslaný, bez chuti a vône evanjelia – ako sa môže obrátiť ku Kristovi tvoj zbor, tvoja rodina, tvoja vlasť, tento svet?!

Ako chceš niečo zlepšovať, keď sám si stratil chuť? Ako chceš žiariť, keď v tebe (v tvojom srdci) nie je zapálené svetlo?

Nejde o to nasilu dávať niečomu príchuť.. nejakú... ani sám nevieš, akú. Nejde o to vrhať nejaké polo-svetlo z odlesku dačoho... ani sám nevieš z čoho. – Ide o to horieť neuhasínajúcim svetlom a prisýpať chuť Božieho kráľovstva. Preto je prvoradé mať úprimný vzťah s Bohom,

načúvať Mu. Prv nechať zapalať a premieňať sám seba.

Boh nám posielal do života niekedy ľudí alebo situácie, s ktorými vôbec nevieme, čo máme ako veriaci urobiť. A to je normálne. Nemusíme hneď všetko vedieť. Treba tomu možno nechať aj čas. Aj taký akoby priesťator, keď nás Boh môže v tej veci učiť. Keď sa Ho budeme pýtať na názor, na pohľad. Keď Ho budeme pozývať do tej situácie. Keď budeme sledovať, čo nám ukazuje, ako nás v tej veci vedie. A pod. - Čiže toto je to, keď pracujem na tom, aby som bol/a dobré svetlo, dobrá soľ.

Soliť a svietiť – to sú slovesá, ktoré nás povzbudzujú k aktivite. K tomu, aby sme niečo robili, niečím boli. To je charakteristika nasledovateľa, učeníka Ježiša Krista. Nasledovateľ, učeník Ježiša Krista nie je pasívny. Nemá byť pasívny. Stále pracuje. Buď na sebe, alebo v nejakej aktivite pre druhých.

Soliť, svietiť - keď sa nad významom tých slov zamyslíme, obe majú v sebe náplň zlepšenia situácie. Obe nesú v sebe proces zlepšenia.

Toto máme robiť ako učeníci Ježiša. Ako Jeho nasledovatelia. Robiť to so situáciami, do ktorých nás stavia. A rovnako tak s ľuďmi, ktorých nám posielal. Pán Ježiš tie slová svietiť, soliť samozrejme nemyslel doslovne. Nemyslel, že máme štuknúť vypínačom a zapnúť lampu. Nemyslel, že máme štipkou posoliť polievku. O tomto nehovoril. Myslel, aby sme Jeho slovom

a v Jeho mene a moci zlepšovali veci – každú situáciu a každý pohľad človeka.

Svietiť - vieme, že keď je všade tma, tak sa potkáme o veci, nevidíme čítať, dokonca v tme nás chytá aj väčší strach. A svietiť, to znamená urobiť veci jasnejšími, zrozumiteľnejšími. Priniesť nádej do zúfalosti, povzbudenie, pomocnú ruku. Ukázať cestu von zo zatrpknutia, ...

Soliť - to znamená dať chuť, urobiť príjemnejším, zmeniť niečo, čo vzbudzuje odpor, na niečo, čo sa všetkým páči, zmeniť niečo, čomu sa všetci vyhýbajú a na čo frflú na niečo prijateľné.

Sme povolaní, aby sme do beznádeje a apatie prinášali Božie slovo. Sami a naše vlastné slová častokrát sú málo. Ale keď prinesieme nádej, ktorá je v Božích slovách, v Jeho evanjeliu, v zaslúbeniach... toto vie skutočne pomôcť, zmeniť zmýšľanie človeka, ktorý možno nevidí žiadne svetlo a zmysel života.

Sme povolaní prinášať lásku. Tú, ktorú poznávame v Bohu. Ktorú sami prijímame. Tú lásku nesme my ďalej. Nech sa nám dá odčítať z pier. Nech nám svieti z očí. Nech nám vyžaruje zo srdca, cítenia, prístupu k druhým.

Všetko je to akoby v takej jednoduchosti uchopiť situáciu, čo nám Boh dáva. Pozrieť sa na ňu Jeho očami a uchopiť ju do rúk. Nevyhovárať sa, že: ja som na to nehodný, ja na to by som najskôr potreboval/a odvahu, a urobí to, povie to o Ježišovi niekto



iný... Čo keď PRÁVE teba si chce Boh použiť?! Čo keď práve teba potrebuje?!

Oslobodíme sa aj od strachu. Aj od takého strachu, že robíme niečo, aby ma druhí neohovorili... že z tohto máme strach, tak to radšej urobíme/ alebo neurobíme. Oslobodíme sa od strachu, že nám bude hroziť dáky Boží trest. Nemusíme robiť veci pre Boha zo strachu pred Ním. Len Bohu potrebujeme načúvať – to je všetko.

Kolkým by možno stačila jedna veta o Bohu nami vyslovená, a boli

by zachránení. Stačí len krok a svet môže byť iný. Stačí len krok a náš zbor, naša cirkev môže byť iná. Stačí možno jeden krok. Ten tvoj. Nestačí len sledovať a čakať, ako veci k lepšiemu zmení niekto iný. Môžeš to byť ty. Počúvajme Boha, nasledujme Ho, stávajme sa Jeho naozajstným učenikom a soľme a svieťme.

A dajme pozor: Svietiť znamená svietiť – a NIE prinášať ešte väčšiu tmu. Soliť znamená soliť – a NIE poukazovať na chuť. ■

## ROZHOVOR S CLAROU JONES

■ MONIKA BEŇOVÁ

**Ako ste sa s manželom dostali na Slovensko a prečo ste tu prišli? Aká bola vízia vašej práce a služby na Slovensku?**

V roku 1993 sme spolu s mojím manželom Dannym Jones prišli na Slovensko. Po páde komunizmu nás Boh sem priviedol, aby Danny mohol pracovať s vedúcimi mládeže na celom Slovensku a vedúcich pripravil na prácu s mládežou. Prvých päť rokov sme žili pri Bratislave, ale Danny musel veľa cestovať a ja som často bola doma sama s deťmi. Preto sme sa presťahovali do Žiliny v roku '98, kde Danny založil organizáciu s názvom Kompas, ktorý ešte stále existuje ako tréningové centrum pre pracovníkov mládeže. Boh nás požehnal ôsmimi deťmi a moje hlavné povolanie v prie-

behu tých prvých trinástich rokov, bolo ich vychovávať. V roku 2006 nás Boh povolal naspäť do USA, kde sme slúžili v zbore v Arkansase, až do jari 2018. Vtedy sme pocítili Jeho volanie vrátiť sa späť na Slovensko a v máji 2018 sme sa presťahovali do Bratislavy, kde Danny slúži ako kazateľ baptistického zboru na Palisádach v Bratislave a ja vediem službu ženám v tomto zbore. Keď sme na Slovensko prišli prvýkrát, bola naša vízia zameraná na prácu medzi evanjelikálnymi denomináciami v celej krajine. Tentoraz sa naša vízia orientuje skôr na miestny zbor.

**Ako manželka kazateľa a pastora si sa určite stretla s tým, že si často bola sama doma a sama na výchovu svojich detí. Navyše,**

**vaše manželstvo bolo požehnané veľkým počtom detí. Ako si to zvládala a ako si ukázala svojim deťom, že napriek tomu, že manžel nie je často doma, je hlavou a autoritou v rodine?**

Keď sme prvýkrát prišli bývať na Slovensko, mali sme štyri deti. Najstaršie malo päť rokov a o rok sa nám narodilo piate dieťa. Tie prvé roky boli pre mňa naozaj ťažké, pretože Danny veľa cestoval. No, prišla kamarátka zo štátov, ktorá sa šesť mesiacov starala o naše deti, aby som mohla chodiť na slovenčinu a prispôbovať sa životu na Slovensku. Potom, keď už odišla, chcela som sa sama starať o svoje deti, takže mládežníčky mi chodili pomáhať len pri práci v domácnosti. Potom, ako sa narodilo piate dieťa, som sa intenzívne doma s učiteľkou slovenčiny začala opäť učiť jazyk.

Boh používal tie náročné roky na moju výchovu. Materstvo mi ukázalo pohľad na seba samu, ktorý som si predtým neuvedomovala. Hlavne to, že som nebola dostatočne trpezlivá a láskavá. Toto ma priviedlo prosiť Boha o pomoc, a dôsledok bol ten, že Boh pomaly, ale totálne zmenil môj pohľad na Neho. Nové chápanie, kto je On, ma radikálne zmenilo.

Moja mama mi bola úžasným príkladom, ako prejavovať manželovi rešpekt a pozíciu autority, aj keď nie je doma. Otec veľa cestoval a pamätám si, že nám mama často hovorila: „Ocko chce, aby si urobila toto...“

alebo „Ocko by nebol šťastný, keby si robila toto...“ Mala k nemu veľký rešpekt a chcela prevádzkovať domácnosť rovnakým spôsobom, ako by to urobil on, keby bol doma. Jej príklad mi pomohol vidieť, aké je dôležité, aby otec bol autoritou rodiny. Mama ho podporovala a bola s ním jednotná. Mojou túžbou bolo, aby aj naše deti rešpektovali svojho otca a aby videli, ako ho ja podporujem v jeho rozhodnutiach.

**Dnes si ženou, ktorá napísala výnimočnú knihu „MILOVANÁ“. Čo Ťa viedlo k jej napísaniu?**

Boh svojou milosťou môj život tak zmenil, že som bola nútená napísať, čo ma naučil. Vyrástla som v kresťanskej rodine ako dieťa kazateľa. Krista, ako svojho Záchrancu, pred trestom za hriech, som prijala ako štyri alebo päťročná. Chápala som, že svojím pričinením nedokážem nijako získať večnú záchranu pred trestom za hriech, ale nerozumela som, ako potrebujem, aby ma Kristus stále zachraňoval pred samotným hriechom, ani to, že túto záchranu nájdem len a len u Neho. Domnievala som sa, že kresťanský život znamená slúžiť Bohu a naplňovať Jeho očakávania, aby som sa mu páčila. Ale kresťanský život bol pre mňa záťažou. Mala som pocit, že som hriech riešila neustále, a opakované prehry s hriechom sa zintenzívnili, len čo som sa stala matkou. Rok čo rok som sa k deťom snažila byť trpezlivá a milá a prejavovala im ovocie Ducha, ale stále som

zlyhávala. Nechápala som, čo Kristus myslel, keď hovoril: „Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinúť.“ „Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa. Veď Moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké.“ Jeho jarmo nebolo pre mňa príjemné ani Jeho bremeno ľahké, pretože som proste nevedela, čo to znamená zostať v Ňom, aby On priniesol ovocie. Keď som sa konečne dostala na pokraj zúfalstva, Boh ma cez svoje slovo začal učiť o svojej milosti a milosrdenstve, aj o tom, čo pre mňa Kristus urobil na kríži, a tak som si uvedomila, že neočakáva odo mňa to, čo som si myslela. Moje nové chápanie toho, aký Boh skutočne je a čo pre mňa Kristus už urobil, ma celkom zmenilo. Nemusím nič urobiť, aby som sa páčila Bohu, lebo Ježiš Kristus už všetko pre mňa urobil, aby som bola úplne prijatá. Keď som vo viniči a odpočívam v Jeho dokonalom diele, prúdi do mňa od Neho životodarná miazga a prináša veľa ovocia.

**S manželom ste pôsobili v Košiciach a teraz v Bratislave. V čom je iná vaša služba v Košiciach a v Bratislave? Resp. aké požehnanie pre vás znamenala služba Bohu v Košiciach a čo vám prináša vaše pôsobenie v Bratislave.**

Nikdy sme nežili v Košiciach, tak to neviem porovnať. Možno si to myslela, pretože prvý človek, s kým Danny pracoval, keď prišiel na Slovensko, bol Jano Vecan v rámci SEMu. Náš syn Hudson s rodinou bývali a slúžili

dva roky v Košiciach.

**Aký odkaz by si chcela odovzdať ženám ako matkám, manželkám a služobníckam?**

Predovšetkým je dôležité, aby sme chápali, že to, čo Ježiš Kristus pre nás urobil na kríži, má účinok na život, ktorý dnes žijeme. Dielo spasenia je úplne ukončené, a to znamená, že nemusíme nič urobiť, aby sme získali Božie prijatie a lásku. Či si to uvedomujeme, alebo nie, najväčšia túžba nášho srdca je vedieť, že Boh nás miluje, takých, akí sme. Ak nie sme pevne presvedčení a vedomí si Božej bezpodmienečnej lásky a prijatia, budeme sa stále snažiť získavať lásku a prijatie. Ak sme kresťania, budeme sa snažiť žiť zbožný život na základe nášho výkonu. Keď si uvedomíme, že láska, ktorú má Boh k nám, nie je založená na ničom, čo môžeme robiť alebo nerobiť, nájdeme odpočinok. Nemusíme sa snažiť získať Božie prijatie, lebo už ho máme, vďaka tomu, čo Kristus urobil pre nás na kríži. ■



## ČO HOVORÍ BIBLIA O DESIATKOCH?

■ MONIKA BEŇOVÁ

**Aj v našej cirkvi v poslednom čase dochádza k mnohej diskusii o financovaní cirkvi. Táto otázka sa od počiatku jej vzniku stáva stále aktuálnou a tak sa poďme spolu pozrieť, čo o tejto, takej na prvý pohľad pragmatickej, telesnej otázky, hovorí Božie Slovo.**

Samotné desiatky sú témou, s ktorou má veľa kresťanov problémy. V mnohých spoločenstvách sa dávanie desiatkov prehnane zdôrazňuje, v iných sa na nich absolútne zabúda, čo vedie mnohých ľudí až k sci-fi myšlienke, že cirkev financie nepotrebuje. Súčasne sa veľa kresťanov odmieta podriaďovať myšlienke nielen dávania desiatkov, ale vôbec myšlienke nejakým spôsobom finančne podporovať svoj cirkevný zbor. Napriek tomu nám Biblia hovorí, že „desiatky“ (dnes to môžeme nazvať aj „milodary“) majú byť našou radosťou a požehnaním. Je smutné, že tomu ani v našej cirkvi, ani v našom cirkevnom zbore častokrát tak nie je.

Desiatky sú starozmluvným konceptom. Bola to požiadavka Božieho zákona, podľa ktorého všetci Izraelci dávali 10% zo všetkého, čo zarobili, či vypestovali do chrámu (3M 27,30; 4M 18,26; 5M 14,24; 2Kron 31,5). Niektorí to chápajú ako niečo na spôsob cirkevného príspevku k zabezpečeniu kňazov a levítov v rámci obetného systému židovského náboženstva. Pravdou je, že v prvom rade išlo o prejav vďaky za Božie požehnanie, a tieto desiatky mali byť súčasťou nie-



len starostlivosti o kňazov a levítov, a tým aj boli prejavom úcty k tomu, čo postaveniu v Izraeli, ale tiež slúžili ako pomoc vdovám, sirotám, núdzným a potrebným i na zabezpečenie celkového fungovania náboženského života Izraela.

Nová zmluva nenariaďuje, dokonca ani neodporúča, aby kresťania mali zákonný systém desiatkov. Apoštol Pavel hovorí, že veriaci by mali oddeliť časť svojho príjmu na podporu cirkvi (1K 16,1-2). V Novej Zmluve sa nikde neuvádza percento, ktoré by malo byť vyčlenené k dávaniu, iba píše o tom, že „nech každý dá toľko,



OCHOTNÍ ÚČASTNÍCI PLÁNOVANEJ BRIGÁDY  
(RANKOVCE, 7. 3. 2020)



koľko mu nebude chýbať“ (1K 16,2).

Kresťanská cirkev v zásade prebra-  
la myšlienku 10% zo Starej Zmluvy  
a odporúča to ako „minimum“ kresťanského dávania na Božie veci. Kresťania by to nemali brať ako povinnosť, toto ochotné dávanie by malo vychádzať z lásky k Bohu a Jeho cirkvi, ktorá je v tomto svete a k svojmu fungovaniu potrebuje aj také pragmatické a telesné veci, ako sú peniaze. Preto ani Nová Zmluva nezabúda povzbudzovať k dávaniu – k dávaniu podľa svojich možností. Niekedy to znamená, že kresťania dávajú viac ako desiatok, inokedy menej, ale pokiaľ

toto dávanie vychádza z radostného a vďačného srdca, potom je to „obet milá Bohu“. Všetko závisí na vďačnosti Božieho dieťaťa voči Bohu za Jeho požehnanie. Radostné dávanie je vždy iba odpoveďou na mnohé Božie požehnanie, ktoré prijímame. Každý kresťan by sa mal usilovne modliť a prosiť o Božiu múdrosť v rozhodnutiach, koľko prispievať na Božie dielo a Jeho cirkev, tzn. cirkevný zbor, v ktorom má svoje miesto (Jk 1,5).

„Každý (nech dáva) tak, ako si umienil v srdci: Nie s nevôľou, alebo z donútenia, lebo ochotného darcu miluje Boh!“ (2K 9,7). ■

## KAMENNÝ OLTÁR V HORÁCH RANKOVSKÝCH

■ JÁN HLOVÍK / PREPÍŠAL A POSLOVENČIL LUBOSLAV BEŇO

- Slovenské noviny, Viedeň 1851, číslo 104 -

Pohorie medzi šarišskou, abovskou a zemplínskou stolicou je pamätne nielen tým, že sú v ňom nesmierne lesy, má výborné pastviny, ale tu, ako je známe, pri Červenici, naši Slováci dobývajú aj drahé kamene, opály, ktorými sa zdobí široký ďaleký svet. Toto pohorie muselo byť známe za pohanských čias aj našim slovan-ským predkom, ba muselo byť posvätné. Ešte pred niekoľkými rokmi opísal môj brat nebožtík hermanovskú horu, nazývanú Oblík a medzi-ným aj obriu stopu, ako ju nazýva ľud, o ktorej nám hovoria báje, že tu vraj obor (olbrim) skočil z hory na horu. Divné, že táto stopa je na nepatrnej skale, len trochu zo zeme vypuklejšie, v údolí, nazývanom Olbrimská dolina. Snáď sa niekedy verilo, že sa tu celá hora pod tým obrom prepadla do zeme?

V tieto dni som bol zase našim ľuďom upozornený náhodou na čosi, čo iste tiež upomína na časy, keď pohanský Slovan, aj tu už pobožný, na horách a tichých dolinách, pri riekach obživoval svoje nábožné city. A po pravde to bolo niečo veľké. Ktorý malý kostolík, čo aj najkrajší, by tak dokázal pozdvihnúť ľudského ducha, ako ho pozdvihuje vznešená príroda? Tak aj sám Spasiteľ, ako je známe, svoju najlepšiu reč mal na hore,

pod belasou oblohou a na morských hĺbinách.

Ale k veci. Na pomedzí Rankoviec a Mudroviac, v horách vyššie spomenutých, sa nachádza údolie nazývané Suchý dol, je v ňom aj potok, dosť veľký. Pri prameňoch tohto potoka, v značnej výške, je úžasné miesto, osamelé, tiché, zavalené, ukryté sto-ročnými bukmi a vôkol neho sú divoko rozmetané kamene. Nad samotnými prameňmi stojí značne veľký kameň, asi siahu vysoký, od západu vyzerá ako dokonalá kocka. Okolo tohto kameňa z dolnej strany jasne vidieť ľudskou rukou urovnané miesto do okruhu (pôv.: okresu), nevelkým kamenným valom ohraničené v obvode asi 25 krokov. Na západnej strane onoho hlavného kameňa vidieť nemotorne vydlabaný kríž, na južnej strane zas jednu ovčiu stopu a jednu stopu rohatého dobytká, aj štyri nehlboké okrúhle vyhlbeniny do štvorca. Východný roh klesá k zemi, tu sa dá na kameň dosť ľahko vystúpiť. Pri tomto rohu trochu ďalej zase vidieť iný kameň, vylámaný ľudskou rukou do jednoduchého kruhu. Na toto je zase zvrchu položený iný, plošký kameň tak, že spodkom predstavuje otvor na spôsob rovnostranného (pôv.: prostokoutého) trojuholníka, ktorým by sa asi prepchal 12-ročný chlapec.

Tiež je postarané, aby sa vrchný kameň nezosunul: tento vrchný ma na spodku priehlinu a spodný je zase zaostrený tak, že to dobre jedno na druhé prilieha. Na spodnom zase vidieť na dve piade dlhú jednoduchú čiaru, ktorá vyzerá ako baníkmi odstrelená, ale nie je okrúhla, ale viac štvorhranná. To isté je aj na vrchnom kameni. V tom otvore sa v čase mokra aj voda trbliece.

Ďalej jednoducho, akoby cestou z tohto otvoru, hore východným rohom na hlavnom kameni vidieť štyri ovčie stopy, ako keby sa ovce hore s námahou driapali. Na vrchnej ploche, ktorá je dosť priestranná a takmer rovná, zas na južnom rohu vidieť hlbokú stopu rohatého dobytká, asi tri palce hlbokú a asi pätnásť stôp menších i väčších ovčích, alebo i kozích. Všetko toto je dosť umelo vykreslené a každý tento sled je tak zobrazený, ako keby blatom všetko kráčalo k západu. Na západ tu práve leží olšavská dolina a navôkol sú rozložené dediny. V akom vzťahu je toto s božstvom slovanských pohanom Volosom?

Od ľudu som sa nevedel ničoho dozvedieť, iba to, že sa tu hľadávajú poklady; potom, že existuje nejaký zápis, ktorý hovorí, že keby sa ten kameň obrátil hore nohami, že by mal byť úplne rovnaký, ako je na vrchu. Myslím si, že aj toto poukazuje na jeho mystičnosť.

Pred niekoľkými rokmi som aj na červenických lúkach videl z kameňa

vytesanú volskú hlavu. Ale čo tá tu robí na takomto nepatrnom mieste? Či nie je ona buď kresťanskými, alebo pohanskými kňazmi prinesená a ukrytá sem, keď už začínalo vífažiť Kristovo učenie? Možno niekedy stála na hore Šimonka, kde je vraj tiež nejaký neobyčajný kameň a na ňom kríž. A ten na našom oltári spomenutý kríž pochádza od kresťanov?

(Pozn. redakcie Slovenských novín: Ak tam bolo naozaj obetné miesto, možno, že bol preto kresťanskými kňazmi vyrytý kríž, aby tým buď odpudili pohanov, alebo ich poverám podstrčili ich znak kresťanstva.)

(Pozn.: Či tento oltár ešte vôbec po 200 rokov od napísania článku ešte stojí, nevieme. Nájde sa niekto, kto by ho vedel identifikovať? Budeme povďační!

Ján Hlovík bol u nás farárom v rokoch 1845-1862, v článku spomínaný jeho brat bol Adam Hlovík, farár-senior v Giraltovciach.) ■



**Nie, nejdem písať o studenom počasí v našom cirkevnom zbere. Pretože aj keď chladné dni skutočne dlho trvali, najmä na začiatku roka, celkom iné primrznutie nás prekvapilo absolútne nepripravených. Nová nemoc zo zahraničia, ktorá paralyzuje celý svet.**

A pritom sme mali toľko plánov! Kto bol na presbyterstve alebo na konvente, videl, čo všetko sme pripravovali a na čo sme sa tešili, že sa uskutoční. Naša predstava bola taká, že v 14. marca uskutočnime stretnutie dôchodcov nášho zboru v Herľanoch. Objednali sme priestory, pripravovali program s tým, že to malo byť úvodné a nie dlhé stretnutie, aby sa naši starší bratia a sestry mohli stretnúť a my s nimi...

Hneď na druhý deň, v nedeľu malo byť zborové stretnutie sestier na fare. Ale ešte ráno naši mládežníci pripravovali v Bačkovíku mládežnícke bohoslužby.

Víkend potom sa mala konať konferencia Modlitebného spoločenstva ECAV, tento rok v Rožňave. Aj tam už bol program pripravený, asi desať, dvanásť ľudí som už mal aj prihlásených.

V nedeľu o týždeň bol zvolaný seniorátny konvent do Vyšnej Kamenice, naši vedúci mládeže mali byť v ten víkend na školení vedúcich v Žiline a na prelome mesiacov sa mal konať po našich kostoloch pôstny modlitebný týždeň. A nestihlo sa takmer nič.

Ba na začiatku mesiaca, teda na

prelome februára a marca, boli naši mládežníci na svojej jarnej víkendovke v Stratenej, potom sme mali na sobotu 7. 3. zvolanú brigádu na vyhrabávanie farskej záhrady, ale to len v prípade dobrého počasia, čo nevyšlo, lebo bolo škaredo. Takže z nej zišlo.

V pondelok 9. 3. sme sa my, duchovní nášho seniorátu, stretli na svojej mesačnej porade v Herľanoch, ale už s otáznikmi, ako budeme ďalej, pretože koronavírus sa už na Slovensku objavil. Okrem klasickej prednášky, ako mávame, sme sa veľa rozprávali o tom, ako v takých ohrozených podmienkach prislúžiť takú Večeru Pánovu v kostole. Vedenie cirkvi vydalo stanovisko, že tam, kde je to možné, možno použiť kalíšky. Ale na porade sme hovorili, že naše kostoly na to väčšinou nie sú architektonicky pripravené, kam položiť kalíšky, ako ich posvätiť a tak. My sme aj na faru objednali na ukážku 4 ks kalíškov (celkom milé sú), ale ...

V utorok 10. 3. na druhý deň, vyšlo nariadenie vlády SR o zastavení všetkých stretnutí v cirkvi, bohoslužieb, stredtýždňových aktivít a iných na obdobie 14 dní. Preto sme museli



všetko rušiť. Ešte v ten deň sme rušili pôstne večierne, a vzápätí aj všetko ostatné. Mládež, skupinky, besiedky, dorasty, konfirmačná príprava (konfirmandi stáli pred záverečnou slávnosťou!), spevokol, filiálne večierne, rodinky...

Čo urobiť s nedeľou? Bohoslužby sa konať nemohli a my sme uvažovali, či urobiť aspoň nahrávku kázne a dať to na internet. Veľa ľudí však internet nemá. Na druhej strane v našom cirkevnom zbere máme zažitú tradíciu každodenných domácich pobožností pri Tesnej bráne. Video na internete je síce moderné, ale podľa mňa stále pôsobí iba ako pozeraný film, ktorý sledujeme, no nie sme do neho celkom vtiahnutí. Preto sme ostali pri tlačených kázňach, ktoré distribuujeme do cirkevného zboru ku konaniu nedeľných pobožností doma. Veríme, že nachádzajú svoje uplatnenie.

S distribúciou aj tlačou nám pomáhajú ochotní bratia a sestry po jednotlivých filiách, či obce. Srdečná vďaka! V prvú „koronanedeľu“ sme distribuovali 150 kázní, počet ale narastá, k Veľkej noci sa roznieslo celkom 200 ks.

Pred každou nedeľou však predsa len robíme aj videopozdrav na internete. Aspoň – keď sa nemôžeme stretávať, nezabudnete, ako vyzeráme.

Život na fare sa teda zmenil. My sme boli naučení, že je tu živo, každý deň nejaké aktivity, komunitné centrum, mládež, dorast a iné. Teraz je

tu skľučujúce ticho. Snažíme sa byť s mnohými v telefonickom kontakte, alebo cez sociálne siete. Dokonca sme sa aj rodinky stretli formou videokonferencie viacerí naraz cez internet. Redakčná rada pripravovala ďalšie číslo časopisu cez telefón konferenčným hovorom.

Okrem toho trávime veľa času na záhrade, keďže brigáda nebola, zostala práca na nás, ale porobila sa. Zatvorený život priniesol aj isté nové veci – okrem zvýšenej internetovej zručnosti ja som sa konečne po rokoch naučil používať zväračku a moja manželka šijací stroj (na šitie rúšok). Poupratovali sme aj také vonkajšie priestory, kde už posadal asi aj 10-ročný prach. A viac času máme aj rodina na seba.

Veríme, že aj ostatní neprepadáte nijakej ponorkovej chorobe, že sa držíte statočne. A keď sa toto skončí, tento boj s neviditeľným nepriateľom, tak sa opäť s radosťou stretáme a budeme s vďakou oslavovať nášho Pána a Boha. Váš farár. ■

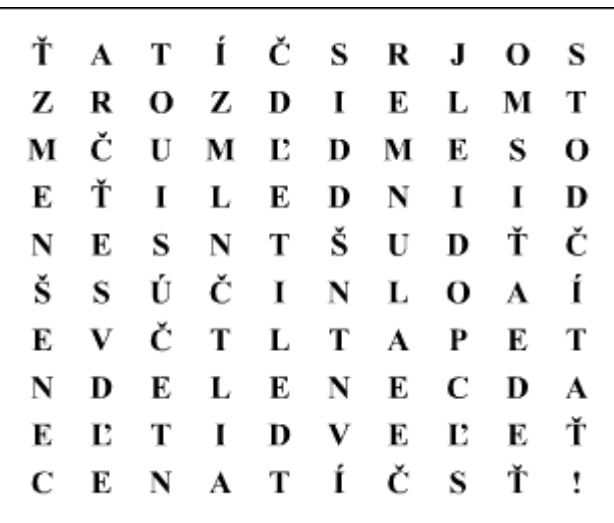
## VOLNÝ ČAS

■ MÁRIA HREHOROVÁ

Rozlúšti tajničku 8-smerovky. Tvorí ju 15 hlások. Jej znenie zašli na mailovú adresu časopisu SLOVO. Výherca bude odmenený.

Nasledujúce slová je možné vyčiarovať všetkými smermi - vodorovne, uhlopriečne, zvisle:

DVE, STO, OSEM, NULA, JEDEN, DELÍŤ, SÚČIN, SÚČET, SČÍTAŤ, PODIEL, ODČÍTAŤ, ČINITEĽ, ROZDIEL, DELENEC, DELITEĽ, MENŠENEC, MENŠITEĽ, SČÍTANEC



Vymaluj veľkonočné vajíčko podľa vlastnej fantázie. Aké farby má Veľká noc? A aké príchod jari?





# CIRKEVNÝ ZBOR ECAV RANKOVCE

## PROGRAM ZBOROVÝCH PODUJATÍ

### APRÍL 2020

**Bohoslužby** ani iné verejné stretnutia sa podľa nariadenia Vlády SR nekonajú od 11. 3. 2020. To však neznamená, že nemáme iné možnosti. Čo robíme počas mimoriadnej situácie v našom cirkevnom zbere:

#### NEDEĽA A SVIATKY

Do domácností sú distribuované kázne, sú dostupné aj na webstránke cirkevného zboru [www.ecav.rankovce.sk](http://www.ecav.rankovce.sk).

Zídme sa doma, celé rodiny a strávme spoločne čas na domácich bohoslužbách. Na internete je možné zhladať množstvo videí bohoslužieb, kázni a biblických príhovorov z iných cirkevných zborov.

#### OBRADY

Obrady (krsty, sobáše, pohreby) nie sú priamo zakázané, ale sú povolené iba v malom rodinnom kruhu pri dodržaní hygienických podmienok. Večer u Pánova je možné prislúžiť v domácnosti chorým členom na požiadanie, iné spôsoby zatiaľ nie sú umožnené.

#### BESIEDKY

Po Veľkej noci naši vedúci besiedok pripravujú pre deti na internete videolekcie.

#### MLÁDEŽ

Tá sa stretáva cez internetovú videokonferenciu každú sobotu o 19.00 hod.

#### RODINKY

Podobne sa cez videokonferenciu stretávajú aj rodinky každú druhú sobotu o 20.00.

Uvažujeme aj o ostatných možnostiach, biblických hodinách, doraste a iných.

Cenné informácie sú dostupné na **facebookovej stránke** nášho cirkevného zboru.

Vydržme spolu a každý sám!  
Prajeme veľa síl a trpezlivosti do týchto náročných chvílí!

**Vydavateľ:** Cirkevný zbor ECAV Rankovce **Redakčná rada:** Ľubo Beňo, Monika Beňová, Katarína Hašková, Mária Hrehorová, Daniel Goduš, Lucia Godušová, Janette Peková, Milan Vojtko **Grafika:** František Korečko **Ročník:** XXIV. **Číslo:** 4 **Adresa redakcie:** Ev. farský úrad, Rankovce 21, 044 45 **Mobil:** 0918 828 307 **E-mail:** casopis.slovo@gmail.com (redakcia), ecav@rankovce.sk (farský úrad) **Web:** ecav.rankovce.sk **Obálka:** Autor obrázka Peter Smatana.